Fauna Carpatica, Maďarská 5, 040 13 Košice
e-mail: danko.stano@gmail.com, tel.: 0902 604924
Spoločnosť Leknice - Tavirózsák, Hlavná 61, 076 61 Streda nad Bodrogom
e-mail: leknice@zmail.sk, tel.: 0907 763291
Obecný úrad, Hlavná 174/391, 076 61 Streda nad Bodrogom
e-mail: obecstredanb@stonline.sk, tel.: 056 / 637 34 22

Ministerstvo životného prostredia SR
Odbor ochrany prírody

Námestie Ľ. Štúra č. 1
812 35 Bratislava

Košice, Streda nad Bodrogom, 29.7.2011

Ž I A D O S Ť

Vec: Žiadosť o rozšírenie NPR Tajba

Občianske združenie Fauna Carpatica, Košice, občianske združenie Spoločnosť Leknice - Tavirózsák, Streda nad Bodrogom a obec Streda nad Bodrogom, v zmysle § 53 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, Vás týmto žiadajú o rozšírenie hraníc osobitne chránenej časti prírody a krajiny NPR Tajba z dôvodu zahrnutia reprodukčných plôch korytnačky močiarnej do chráneného územia. Takýmto rozšírením NPR Tajba by zároveň došlo k prepojeniu s PR Tarbucka a vytvoreniu unikátneho územia zahŕňajúceho močiarne až suchomilné biotopy.

Národná prírodná rezervácia sa nachádza asi 1 km severovýchodne od obce Streda nad Bodrogom v jej katastrálnom území a má rozlohu 27,36 ha. Podľa súpisu parciel z roku 2002 je 25,81 ha vedených ako vodná plocha a 1,55 ha je ostatných plôch. Ochranné pásmo je vyhlásené 100 m z vonkajšej strany po obvode vlastného chráneného územia. Cieľom vyhlásenia NPR Tajba v roku 1966 bola ochrana močiarnych spoločenstiev mŕtveho ramena s výskytom korytnačky močiarnej (*Emys orbicularis* - hlavný predmet ochrany v NPR Tajba), čajky smejivej (*Larus ridibundus*) a pôvodných rastlinných a živočíšnych spoločenstiev. NPR Tajba je súčasťou Chránenej krajinnej oblasti Latorica a o jej význame svedčí aj jej zaradenie medzi chránené územia európskeho významu. Spolu s Prírodnou rezerváciou Tarbucka tvorí

Územie európskeho významu Tarbucka (ÚEV Tarbucka), ktoré patrí do sústavy NATURA 2000.

Z dôvodu početnosti a zraniteľnosti je korytnačka močiarna v Červenom zozname rastlín a živočíchov Slovenska zaradená do najprísnejšej kategórie „kriticky ohrozený druh“. Zároveň je aj celoeurópsky ohrozeným druhom a v sústave NATURA 2000 je zaradená v Prílohe II medzi druhy živočíchov, o ktoré má Európske spoločensktvo záujem, a ktorých ochrana si vyžaduje vyhlásenie osobitných území ochrany. V zmysle Smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, podľa článku 12 odsek 1 (d) *„členské štáty príjmu nevyhnutné opatrenia na vytvorenie systému prísnej ochrany živočíšnych druhov v prirodzenom areáli ich rozšírenia a zakážu poškodzovanie alebo ničenie miest rozmnožovania alebo miest odpočinku*“. Pod biotopom druhu sa pritom rozumie prostredie, v ktorom druh žije v ktorejkoľvek fáze svojho biologického cyklu.

V posledných rokoch dochádza postupne k negatívnym zmenám na plochách, ktoré využívajú korytnačky močiarne na kladenie vajec (ťažba dreva, zarastanie plôch vysokými bylinami a krovinami, neriadená poľnohospodárska činnosť). Toto územie sa nachádza mimo súčasných hraníc NPR a všetky tieto zmeny vedú k tomu, že sa nezanedbateľná časť populácie korytnačiek močiarnych z NPR Tajba presúva na nevhodné lokality a dochádza k nežiadúcemu rozptylu populácie bez jej ďalšieho doplňovania a oživovania mladými jedincami. Toto spôsobuje narušenie reprodukcie korytnačky močiarnej a postupný zánik celej populácie v NPR Tajba.

Okresná revízia NPR Tajba sa uskutočnila v roku 2005, kde medzi prijatými opatreniami figuruje *„predložiť návrh na rozšírenie NPR Tajba o miesto, kde v súčasnosti korytnačky kladú vajíčka*“. Na potrebu ochrany reprodukčnej plochy sa poukazuje aj v dokumentoch: Osobitný režim ŠPR Tajba (1988), Uznesenie Rady ONV Trebišov (1988), Program starostlivosti o územie Natura (2005). V záujme riešenia vzniknutého problému sa dňa 4.5.2011 v Strede nad Bodrogom uskutočnilo pracovné stretnutie s účasťou žiadateľov, zástupcov štátnej správy, správy CHKO Latorica, vlastníkov a užívateľov pozemkov, na území ktorých sa nachádza reprodukčná plocha korytnačky močiarnej. Výsledkom stretnutia bol návrh rozšírenia chráneného územia o pozemky, ktoré spĺňajú požiadavky na reprodukčné plochy.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Vás žiadame o začatie konania vo veci rozšírenia NPR Tajba o vybrané reprodukčné plochy a riešenie problematiky v danom území, nakoľko sa jedná o jedinečnú lokalitu s pravidelne sa rozmnožujúcou populáciou tohto kriticky ohrozeného druhu na Slovensku.

S pozdravom

OZ Fauna Carpatica	OZ Leknice - Tavirózsák	Obec Streda nad Bodrogom
MVDr. Stanislav Danko	Mgr. Júlia Bodnárová	Ing. František Gecse
predseda OZ	predseda OZ	starosta